

The *Lucula noctis* Project

(<http://web.wlu.ca/history/cnighman/LN/index.html>)

Discere h

Et iterum dicit idem doctor [Hugo]:
“Quid est quod ex tanta turba discentium, quorum multi
et ingenio pollent et exercitio vigent, tam pauci

inveniantur quibus ad scientiam pervenire contingat?

Sciendum est quod in quolibet negotio duo sunt necessaria,
opus videlicet et ratio operis, que ita connexa sunt ut
alterum sine altero aut inutile sit aut minus efficax.
Verumtamen melior est, ut dicitur, prudentia fortitudine, quia
et pondera aliquando que movere non possumus viribus arte
levamus. Sic nimirum est in omni studio qui sine ordine et
discretione operatur: laborat quidem sed non proficit et, quasi
aerem verberans, vires in ventum fundit. Aspice duos pariter
silvam transeuntes, et hunc quidem per devia laborantem,
illum vero recti itineris compendia eligentem: pari motu
cursum tendunt sed non eque perveniunt. Quid autem
scripturam dixerim nisi silvam, cuius sententias quasi
fructus quosdam dulcissimos legendo carpimus, tractando
ruminamus? Qui ergo in tanta multitudine librorum
discendi ac legendi ordinem non custodit, quasi in densitate
saltus oberrans, tramitem recti itineris perdit; et ut dicitur,
semper discentes et nunquam ad scientiam pervenientes.”

Lucula noctis, 5 (E. Hunt ed., p.42, ll.73-81).

Quid est quod ex tanta turba discentium quorum multi
et ingenio pollent et exercitio uigent tam pauci

inueniantur quibus ad scientiam peruenire contingat?

Sciendum est quod in quolibet negotio duo sunt necessaria,
opus uidelicet et ratio operis, que ita sibi connexa sunt ut
alterum sine altero aut inutile sit aut minus efficax.
Verumptamen melior, ut dicitur, prudentia est fortitudine quia
et pondera aliquando que uiribus mouere non possumus, arte
leuamus. Sic nimirum est in omni studio. Qui sine ordine et
discretione operatur, laborat quidem sed non proficit, et quasi
aerem uerberans uires in uentum fundit. Aspice duos pariter
silvam transeuntes et hunc quidem per devia laborantem,
illum uero recti itineris compendia eligentem, pari motu
cursum tendunt sed non eque perueniunt. Quid autem
scripturam dixerim nisi silvam cuius sententias quasi
fructus quosdam dulcissimos legendi carpimus, tractando
ruminamus? Qui ergo in tanta multitudine librorum
discendi ac legendi ordinem non custodit, quasi in densitate
saltus oberrans tramitem recti itineris perdit et, ut dicitur,
semper discentes et nunquam ad scientiam peruenientes.
Tantum enim ualet discretio
ut sine ipsa et omne otium turpe sit et labor inutilis.

Hugo ibidem (didascalicon) libro V.

Manipulus florum, Discere h

dicendumque
est quid sit quod ex tanta turba discentium, quorum multi
et ingenio pollent et vigent exercitio, tam pauci
et numerabiles
inueniantur, quibus ad scientiam pervenire contingat.

Hugo de sancto Victore, *Didascalicon de studio legendi*, 5.5
(C.H. Buttimer ed., p.103, ll.7-10).

sed
sciendum est quod in quolibet negotio duo sunt necessaria:
opus videlicet, et ratio operis, quae ita sibi connexa sunt, ut
alterum sine altero aut inutile sit aut minus efficax.
verumtamen melior, ut dicitur, prudentia est fortitudine, quia
et pondera aliquando, quae viribus movere non possumus, arte
levamus. sic nimirum est in omni studio. qui sine
discretione operatur, laborat quidem, sed non proficit, et quasi
aerem verberans, vires in ventum fundit. aspice duos pariter
silvam transeuntes, et hunc quidem per devia laborantem,
illum vero recti itineris compendia legentem, pari motu
cursum tendunt, sed non aequè perveniunt. quid autem
scripturam dixerim nisi silvam, cuius sententias quasi
fructus quosdam dulcissimos legendo carpimus, tractando
ruminamus? qui ergo in tanta multitudine librorum
legendi modum et ordinem non custodit, quasi in condensitate
saltus oberrans, tramitem recti itineris perdit, et, ut dicitur,
semper discentes, numquam ad scientiam pervenientes.
tantum enim valet discretio,
ut sine ipsa et omne otium turpe sit, et labor inutilis.

Hugo de sancto Victore, *Didascalicon de studio legendi*, 5.5
(C.H. Buttimer ed., pp.103-4, ll.15-29, 1-3).